

Projectbureau Belvedere, Postbus 389. 3500 AJ Utrecht; website d.d. 12 juli 2007

Cultuurhistorie Natuurlijk!

Tegenwoordig is er groeiende aandacht voor cultuurhistorie bij natuurbeheer en -ontwikkeling. Ook in het rijksbeleid is dat terug te vinden, zoals in de Nota Ruimte (zie bij beleid en regels). Er zijn veel 'natuurlijke' kansen om cultuurhistorie te combineren met natuurontwikkeling. Als een gebied in het kader van natuurontwikkeling op de schop gaat is het vaak relatief eenvoudig om ook de ontwikkeling van de cultuurhistorie mee te nemen in het plan. Dat is een positieve ontwikkeling. Door cultuurhistorie op een uitgekende manier te benutten kunnen de natuurdoelen gerealiseerd worden terwijl het landschap leesbaar blijft. Zo krijgt een natuurgebied een eigen identiteit. Dat maakt het interessanter voor (de groeiende groep cultuurminnende) recreanten.

Toch blijkt de combinatie van cultuurhistorie en natuurontwikkeling in de praktijk vaak lastig te zijn. Natuurontwikkeling met primaire ecologische doelstellingen staat soms op gespannen voet met de cultuurhistorische waarden in het gebied. Ook is cultuurhistorisch natuurbeheer vaak duurder dan 'gewoon' natuurbeheer, is er gebrek aan geschikte cultuurhistorische kennis en is het vaak lastig om (wel aanwezige) kennis te vertalen naar inrichtings- en beheerskeuzen. Gelukkig zijn er de laatste jaren op verschillende plekken initiatieven en concrete projecten van de grond gekomen waarbij cultuurhistorie en natuurontwikkeling bij elkaar worden gebracht.

In Nederland is het nog lastig om geld te vinden voor cultuurhistorische investeringen binnen het natuurbeleid, constateert Roelof Balk, directeur van het [Nationaal Groenfonds](#). Het Groenfonds coördineert de overheidsinvesteringen in natuur en landschap. Balk: "We zijn nog heel erg gewend aan het functionele denken, aan de optimalisatie van de grond op basis van één functie. Pas kort is er sprake van meervoudig grondgebruik, van ontwikkelingsplanologie. Tot nu toe financieren wij ook voornamelijk alleen hectares natuuraanleg binnen de EHS-beleidslijnen. De brug naar financieringsbronnen waarin cultuurhistorie binnen natuurontwikkelingstrajecten kan worden gefinancierd, moet echter nog worden geslagen."